

RÖVID HIREK

LONDON. A Bnei Brith páholyok az elmúlt héten tartották Londonban tanácskozásukat, amelynek legfontosabb tárgysorozata a nemzetközi zsidóság segélyezésére volt. A részletekben kiderül, hogy a Bnei Brith páholyok az egész világon rendkívül sokat tettek a menekült német zsidók érdekében. A Bnei Brith páholyok elhatározták, hogy nyilvános petíciós mozgalmat indítsanak a német zsidóság jogairól és felkértek az Egyesült Államok elnökét, hogy intervencionáljon a német kormányban a zsidóság jogainak visszaállításáért. A Bnei Brith páholyok a palesztinai zsidó bevándorlás kérdésével is foglalkoztak és említték a fordulatokat a kormányhoz a zsidó bevándorlás kvótáinak feloldása érdekében. — A nemzetközi diákszervezet (ISS) itt létesítő székhelyét közzölte a genfi központi irodával a világszerte vezetőségének nevében, hogy a jövőben minden országban megkísérlik a német szervezetel a határozott intézkedések kifizetését, hogy a nemzetközi zsidó unalomra lépés óta számos diáktudósítójukat meggyilkolták Németországban és szűnet nélkül folyik a leírás, amelyet a nemzetközi diákszervezet legmégyletében elbírt.

KONSTANTINÁPOLY. A förtörzsiági pogromok zsidó áldozatainak a Jewish Agency 40 palesztinai cerifikátot küld.

BÉCS. A Creditanstalt az elmúlt héten 80 zsidó tisztviselőt bocsátott el. A leépített zsidó banktisztviselői körében történt intervenciók nem vezettek eredményre. A bécsi zsidóság körében megjelent a jiddis társulatok, ennek azonban praktikus eredményei még nincsenek. — A romániai turizmus határozta bécsi zsidó sportklubot, a „Hakocho“ nagy ünneplésben részesítette híveit. A Hakocho mint ismeretes 14 ezer keresztet juttatott Romániában, amelyből 15 at meggyert.

VIZSNITZ. Az elmúlt héten északkeleti idején a vizsnitzi főrabbi lakásába felgyógyított banditák akartak behatolni. Az erről járó eszaki őr részleg lövészekkel tartották távol, aki valóban behatolt a házba. A lövés zajára előszaladott jesivaohcerék azonban bátorságot öntöttek az éjszaki őrbe és leggyorsabbnálra szállították fel. A banditák erre elmenekültek.

BERLIN. Dr. Salom, a berlini revizionista párt vezetője Slavsky szabadfővárosi elnöke alkalmával megbeszélte beszédét tartott, amelyben többek között a következőket mondta: Mi revizionisták is kívánjuk, hogy Arlosoroff gyilkosa elnyerje büntetését és eljérje az igazságszolgáltatás kezébe. Aki ismerete Arlosorofft közeléből, az benne meglátja a zsidóság vezetőjét.

MOSZKVA. Négy zsidó párttagot kizárték a kommunista pártból, mert gyermekeiket megmérgezték és minjárt engedélyezték házukban. Védkeztek, hogy a „bűncselekmények“ ideje alatt nem tartózkodtak otthonukban — semmi sem használ.

RIGA. A lett kormány megszüntette a zsidó nevelésiügyi bizottságot, amely eddig a zsidó iskolák fölött ellenőrzést gyakorolt. A nevelésiügyi bizottság helyébe kormánybizottságot állított, Willenberg egadista vezető személyében.

BERN. A jeruzsálemi zsidó egyetem vezetősége Weimenn professzor elnöklete alatt összehívta Zürichben. Jelen volt számos zsidó tudós, köztük sok amerikai és angol professzor is. A vezetőség elhatározta, hogy a jövőre a jeruzsálemi egyetemet, különösen a gyógyszerészeti fakultást, a többnyire Németországból emigrált tanárok alkotta orszárol.

PÁRIS. Afganisztán párisi követségére az újabb hírek kedést idéznek, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az, hogy az afgán kormány rendelete értelmében a külföldön élő afgán zsidóktól meg kell vonni az állampolgárságot. A követség közzétette a következőt: Afganisztánban a zsidók teljesen polgári az országban. Ilyen értelemben tehát, so sem lehet kivételesen bűncselekmény. Arról van mindössze szó, hogy több zsidó illegálisan szerelte meg az állampolgárságát és most külföldön afganisztáni utlevélrel tartózkodnak. Ezt kell a követségnek bevizsgálni és kizárólag csak a szabálytalan utlevélrel vonjuk vissza. Az afgán követ nyilvánvalóan egyáltalán nem halott megnyugtatólag — különösen, ha felidézzük a közeljövőben éppen az afganisztáni hatóságok által inszercelt antisemita klengéseket.

KRAKÓ. Hirt adunk arról, hogy a Brith Trumpeldor világkonferenciája augusztus 26-án szeptember 3-ig Ungváron fog tartani. Az engedély megszerzése tekintetében azonban akadályok merültek fel, ami miatt a konferencia rendezőbizottsága a világkonferencia megtagadta Krakóba helyezte át.

KUBA. A kubai kormány Roberto Namer zsidó diplomát nevezte ki hatvani, palesztinai kövételvé. Ez az első eset, hogy Kubában zsidó áll a diplomáciai listán.

Házasság. Dávidovits Mancsi, az oradeai Cetra Mizrahi vezető legja és Indig Jenő Sighet, h. hó 26-án vasárnap tartják egybekelési ünnepélyüket Oradeán.

Az új tanévre az összes iskolákhoz közel lakó, igen megbízható és szigorúan orthocsalád teljes ellátására, fu vagy leány tanulók jutányosan állással. Friedmann Kálmán Oradea, Str. Nicu Filipescu (Szarvas ut) 7. a.

Chrlési „Ispogovetel Komānesi“ Oradea, Alcea Komai No. 2. — Telefon 87.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KISZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Jel és csoda

Az utóbbi időben sok szó esett a rebekék működéseről és egy ilyen vilá sora vétele föl voltak a kérdést, hogy hogyan van az, hogy a rebekék nem tudnak tanulni? Egy látszólag érdekes fejtétel: Meg van írva: „... venosom lechu óz ó mófesz és adni fogok nekéd egy jelt vagy egy csodát. Felmentül tehát a kérdés, hogy miért van ebben az isteni szövegben az „ó“ (vagy) hiszen mondhatni egyszerűen „ósz mófesz“, adni fogok jelt és csodát. Ezen ebből a megkötésből lehet ki azonban, hogy ha valaki tud egy „ósz“ (jelt), azt tanulni) akkor nem tud „mofesz“ (csodát), ha pedig valaki csak „mofesz“ csodát tud, akkor nem tud „ósz“ (tanulni).

Vezérek és kutyák

A babylon Talmud „Szote“ ben olvassuk a következőket: A Mosias megkeresése előtt időben a nép vezetői, kutyához hasonló hasonlatok. — Ezen mondat értelmét, egy kiváló tudós a következőkben adja: Meggyehetünk már, hogy ha egy főbírókötő sétékocsizásra megy és a kutyáját is viszi magával, a kutya általában a lovak előtt futkos, mintha ő edna meg a lovakkal az útrányt. Azonban szaladás közben mindig hátrahagyja a „bocsis kézművesdalaiból“ lesi, hogy merre megyen. — Így van ez a vezérekkel is. Ok előtt vannak, irányt szabnak a népnek, azonban mégis lesik a nép kívánságát, hogy melyik utca akarnak haladni...

Hányféle szolgálatot tesz egy zsidónak a zsebkendő

Csak kevesen tudják, hogy egy jár bor zsidó egy szövege meg sem tud élni zsebkendő nélkül. A tudó mágy meg nem derített teljes fényt arra, hogy mennyi mit dekre célra használják ez a különös ruhadarat, de a következő 16 esetet már sikerült feljegyezni: 1. Használják egyszerűen, mint zsebkendőt. 2. gartlinak az imádkozásnál. 3. esernyőnek, ha szombaton esik az eső. 4. legyezőnek, ha nagyon meleg van. 5. szivacsnak, ha valóságosan izzad. 6. szűrőnek, kidugt bort szűrni. 7. nadráglétrának, ha a nadrág csuszni kezd. 8. szőnyegnek, 9. törölközőnek, 10. joga lénynek, mikor egy barátja a két fél összekötésére szolgál. 11. előadásznak, a lakodalmas művetáncnál. 12. sorsdöntőnek, ha valaminek eldöntésére sorolt huznak. 13. kancsukának, amikor az apa elveri vele a fiát. 14. párnának, ha szőbb vasuti ut alkalommal. 15. nyakkendőnek, a Bszahmidrásból való lávozás alkalmával. 16. sapkának, ha elvész az éjszaki kapele.

A jó tanács

Szimebe a siker (részes) fuvaros elmegy a rebekhez, aki arról volt híres, hogy legelőbb is olyan jó orvos, mint rebbe. Szimebe ugyanis elhatározta, hogy nem iszik többet és, hogy állhatatos tudjon maradni — erre kilt neki a rabbi tanácsa. Szeggyeli azonban neki megmondani, hogy tulajdonképpen mit akar is így kezni: „Adj nekem rabbi valami orvosságot a vérős orr“ — kérte a rebbe. „Bonyára az ivóló“ — mondja a rabbi. „Honnak képződött nekéd a vérős orr“ — kérte a rebbe. „Bonyára az ivóló“ — mondja a rabbi, akkor kiléteq tanácsom van számodra. Igaz, még többet és akkor nem piros, hanem kék lesz majd az orrod“.

Árja-kérdés

Két beteg fekszik egyik pesti kórház betegszobájában. A betegség rosszabbik felén már túlvannak és sokat vitatkoznak. Főleg az árja-kérdés foglalkoztatja őket. — Na és mondi, — szól az árja — maga vissza, manél megdidi juda bebizonyítani árja-származást? — Hát, hogy osztie leány, — válaszolja a másik — csak két három nemzedéken át, ott mintha elváglék volna.

Jámbor óhaj

Két pesti hitorsosunk megy az uccán és arról ábrándoznak, ki mi szeretne lenni. — Az egyik végre azt mondja: — Ez király szeretnék lenni. — Kirely? Miért épp király? — Mert ha én király volnék, nagyobb büvedelem volna, mint a királynak. — Hogy-hogy? — Nu, azonkívül, hogy az enyém lenne a király minden jóvedelme, ne felejsd el, hogy én még seker is vagyok Paksra.

Talpraesett válassz

Reb Jozsef valami peres ügyből kifolyó heragudott a rabbira és megfellebbezte a teleről, így szól: — Ne, azt mondhatom, ha itaim lerbulóbbat rabbinak adnám. — Ez szép magától, — szól a rabbi de látja, a kedves apja nem így gon.

A legkönyvelelhető

Egy vidéki Bukareszte érkezik ron meglát egy zsidó kinevésűt kérdi: — Lieber Herr, szeretnék schnellsten zum jiddis. — A másik prompt: — Hängen Sie sich.

— Telefon 87.

NEPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: ORADEA Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő Felelős szerkesztő WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belsőföldön: Hítközsegeknek és vállalatoknak 500, magánosoknak: egész évre 300, félévre 160, negyedévre 85 lel. Külföldön: 120—80, 45, 25 ek. 130, 95, 50 dinár, 25, 15 Pengő, 5 Dollár.

A genfi zsidó világkonferencia

Jönnék a hírek a híres svájci városból, a zsidóság világkonferenciájáról, amely tulajdonképpen csak megindította annak a grandiózus világhitekongresszusnak, amelyet a jövő évre terveztek azok, akik a világ össz-zsidóságának összefogását fogosnak és észszellenen szorgalmazzák.

Nehéz volna még távirati stílusban is ecsetelni a világ zsidóságának mai tragikus helyzetét. Mindenekelőtt a „mai“ szó mellé azonnal kérdezzük önmagunktól, hát mikor volt a világ zsidóságának könnyű a helyzete. Szóval! — ez lehet az igaz és egyedül valósz. Aki talán nem tudná, vagy egy pillanatra is kételkedne ebben, az vegye elő a zsidó történelmet és könnyes szemmel és összefacsarodott szíjjel fogja elismerni állítunk tragikus igazat.

Mai helyzetünk azonban sokszorosán tragikusabb, mint bármikor. Szerencsétlen azórt, mert hiszen helyzeti energiánk mindenkor odagravitált, ahonnan további életfenntartásához erőt meríthetett. Ha kellett, ott volt a Tanház, ha kellett, becsukódott a getto kapuja, mint törékeny virág helybe és övölt is néha, ha a pillanatnyi lehetőség megkínáta. Azután jött a „felvilágosodottság“ a „demokrácia“ kora. Kikerültünk onnan a szűk falak közül. Napjainkban pedig a való helyzet, hogy ahol kikerültünk a gettókól, ott vissza igyekszünk szorítani bennünket, ahol pedig még benne élünk, ott ki akarnak jütsödni bennünket. Sem kint, sem bent nincsen nyugalom. Lázasan és féltóan k-rezzük a kővezető utat és aig találjuk. Féltóan vagyunk, megállítunk, sem előre, sem hátra nem tudunk jutni. Féltóan és óvatlansal vagyunk: s riadtan kérdezzük, merre és hova, kik a barátaink és kik az ellenségei? Vagyis: ellenségünk — ez egész világ. Barátaink, elenyésző csekély számban vannak. De hiszen mi magunk is ellenségei vagyunk önmagunknak. Ebből ered azután az a szerencsétlen adottság is, hogy mi magunk is mesterséges torlaszokat emelünk életlehetőségeink kikutatási útjára.

Ime: a genfi konferencia. Mennyi vita, szűthadás, véleményeltérés a sokrétű zsidó táborban. A berlini állampolgárság, a lengyelországi gettózsidó, az amerikai „felvilágosult“, sőt mi több, még a cionisták, meg ezernyi más párl-árvyalat, vírágélet, lefoglalás, stb. állnak konraoverzában egymással és hosszú hónapok vitája kellett ahoz, hogy egyáltalán eldöntődjék: kell-e nekünk zsidóknak összefogni, hogy elsrjuk panaszaikat és keressük a kivétel utat.

Végre összegyűltek Genfben. És napirendre került a sok égető probléma. A német zsidók helyzete. A saarvidéki zsidók kérdése. A zsidók kisebbségi problémái, jogai és jogtalanságai. Az oroszországi zsidóság helyzete. Az antiszemitaizmus elleni küzdelem. Minden kérdés egy-egy négytőlenti járó akut probléma.

Megoldás? Nem lehet egy-két napi ragyogó szónoklattal elintézni. Mégha a világ legokosabb zsidói is összehitlénének. Mégha valamennyien össze is fognak. Mégha csupa igazi testőri ölelés is volna az egész genfi konferencia.

A khal cionisták világkonferenciája Krakóban

Krakó. Augusztus 26 és 28-ka között folyt le Krakóban a khal-cionista szervezett világkonferenciája. A krakkói konferenciának rendkívül nagy jelentősége van a khal cionista mozgalom szempontjából, mert ezeken a tanácskozásokon tisztázzák azokat a nagy létező erejű kérdéseket amelyek különösen a legutóbbi kongresszus óta a khal cionista táborban felmerültek. A cionista mozgalom ugyanis az utóbbi évek során éles átrétegződésen ment keresztül, egyrészt a jobb, másrészt a baloldali irányban és ez az átszaporítás legérekenyebben a közepre jutó, politikamentes, khal cionisták körébe. A cionizmuson belül felmerült éles ellentéték likvidálására viszont legalkalmasabbak a khal cionisták lehetnek, mert ők tudják legjobban áhídnálni a jobb és baloldali hibáit és egyengethetik a népi egységfront utját.

A khal cionistáknak azonban saját táborukban is sok megoldásra váró problémájuk van. Mindenekelőtt a khal A. és B. csoportok közötti ellentéték. Majd pedig az ifjúsági kérdés, ahol ugyancsak szakadári törekvések nyilvánulnak meg. A palesztinai ifjúsági szervezet a „Hano-r Hacioni“ röviddel ezéltt megpartolt konferenciáján ultimátumot intézett a khal cionista szervezethez, amelynek nemteljesítése esetén az ifjúsági szervezet elválna az anyaszervezettől. Az ifjúság azt kifogásolja, hogy a khal-cionisták táborában egyre többnek vannak az olyan elemek, akik párlipollitáris visznek be a mozgalomba és meghamisítják az igazi cionista gondolatot. Addig is míg az ifjúság ultimátumát szeríten felállított kérdéseit nem kerülnek tárgyalás alá a „Hano-r Hacioni“ tartózkodó állapontot foglalt el a khal-cionista szervezettel szemben.

A konferencia határozatairól lapzártán még nem érkeztek jelentések. Léközlelebi számunkban a konferencia lefolyására még visszatérünk.

A Mizrahi nagytanács ülése Lembergben

Lemberg. — Formai akadályok miatt csak pár napos késéssel kezdhette meg a Mizrahi nagytanács ülésezéseit. — Rabbi Amiel (Antwerpen) egy nemzetközi vallásos front megteremtésének tervét terjesztette a konferencia elé. A vallásos egység létrehozásának első főlétéle azonban az, hogy az Aguda is csatlakozzon az egységfronthoz. Tárgyalta még a nagytanács a Mizrachinak a Wad Leuniból való kilépését, valamint a hivatalos Mizrahi állásfoglalását a „Tora weawodah“ mozgalommal szemben.

A nagytanács egész sor politikai és szervezeti határozatokat dolgozott ki. A szervezeti határozatokban energiusan állásfoglalnak az összes Mizrahi szervezetelek egysége és zárt sága érdekében. A nagytanács tiltakozott a palesztinai bevándorlás tiltakozása és az illegális bevándorlók ellen folytatott

éleik. Jaj, mennyire kell, hogy egy kicsit kisírjuk magunkat. Hogy kipanaszkodjuk magunkat, hogy a világ előtt tanufelét adjuk annak, hogy pöközdünk a nagy tüvészsben, amely állandóan ayujtójajja roskadozó hátunkat. Belől — visszavonás. Kiölt — tengeri ellenség. Legutóbb Ganf álljon — a maga világkonferenciájával. Nem baj, ha csak beszélnék. Mert előbb volt mindég az — amiből utólag kishajadt a tall virága. Csak beszéltek zsidó testvérek. Mert sokszor a siránkozástól is megkönyebbül, a sokat zaklatott beteg és fájo zsidó szü...

Mindenekelőtt a khal A. és B. csoportok közötti ellentéték. Majd pedig az ifjúsági kérdés, ahol ugyancsak szakadári törekvések nyilvánulnak meg. A palesztinai ifjúsági szervezet a „Hano-r Hacioni“ röviddel ezéltt megpartolt konferenciáján ultimátumot intézett a khal cionista szervezethez, amelynek nemteljesítése esetén az ifjúsági szervezet elválna az anyaszervezettől. Az ifjúság azt kifogásolja, hogy a khal-cionisták táborában egyre többnek vannak az olyan elemek, akik párlipollitáris visznek be a mozgalomba és meghamisítják az igazi cionista gondolatot. Addig is míg az ifjúság ultimátumát szeríten felállított kérdéseit nem kerülnek tárgyalás alá a „Hano-r Hacioni“ tartózkodó állapontot foglalt el a khal-cionista szervezettel szemben.

A konferencia határozatairól lapzártán még nem érkeztek jelentések. Léközlelebi számunkban a konferencia lefolyására még visszatérünk.

A Mizrahi nagytanács ülése Lembergben

Lemberg. — Formai akadályok miatt csak pár napos késéssel kezdhette meg a Mizrahi nagytanács ülésezéseit. — Rabbi Amiel (Antwerpen) egy nemzetközi vallásos front megteremtésének tervét terjesztette a konferencia elé. A vallásos egység létrehozásának első főlétéle azonban az, hogy az Aguda is csatlakozzon az egységfronthoz. Tárgyalta még a nagytanács a Mizrachinak a Wad Leuniból való kilépését, valamint a hivatalos Mizrahi állásfoglalását a „Tora weawodah“ mozgalommal szemben.

A nagytanács egész sor politikai és szervezeti határozatokat dolgozott ki. A szervezeti határozatokban energiusan állásfoglalnak az összes Mizrahi szervezetelek egysége és zárt sága érdekében. A nagytanács tiltakozott a palesztinai bevándorlás tiltakozása és az illegális bevándorlók ellen folytatott

hajsza ellen. Ugyancsak tiltakoztak a tervezett palesztinai parlament élebeletéptése ellen.

A konferencia foglalkozott Ostrowski rabbi ügyével is, aki a Mizrachi határozata ellenére benmaradt a Wad Leunib és külön szervezettel létesített. A nagytanács megállapította, hogy R. v Ostrowski a Wad Leuniben nem képviselheti többé a Mizrachi szervezettel. Elhatározták, hogy Ostrowski fejeleményéről mielőbbi bírósági eljárás alá hívják. Erre a célra egy bizottságot létesítettek Rabbi Berlin, Rabbi Gold és Rabbi Brodt részvételével.

A Mizrahi konferencia elhatározta, hogy Niszan hónapot Mijonidesz szüleiése nyolcszázadik évfordulójának emlékére „Rambam hónapnak“ proklamált. Ebből az alkalomból Majmonidesz összegyűjtött írásait foglalkoztatják a rabbi, Fischmann szerkesztése

A „Népünk“ fényes elégtétele a satu-marei hitközség előljáráóságától

Legutóbb számunkban jelezük, hogy folyamatosan vannak azok a tisztázásra váró ügyek, amelyek eldöntik véglegesen, hogy mennyire alapvető, gonosz és méltatlan támadó, a közvélemény bizalmával ruful visszazúzó cikk volt a Hoemeszben megjelent lapunk elleni cikk.

Ami jelezünk, arra íme ill a beszédes bizonyíték. Alant szó szerint közöljük a satu-marei hitközség részéről hozánk juttatott nyilatkozatot, amely leszögezi azt, amire legutóbbi cikkünkben már eloztunk. A Hoemesz nyiltiléri nyilatkozást nem a hitközség küldte be. *Visszaélték a hitközség nevére*, hogy kik azt nem közöljük ebben a pecsétben, de erre is rákerül a sor. De hogy milyen célzattal, az tisztán látszik a közvélemény felé. *Összeálltak mindenre kapható ajasszándékú emberek és felhasználták a Hoemesz „konkurrens” ellen tájélt irigységét és leadták azt a nyomdajestéket alig bíró hihetetlen durva támadást lapunk ellen.* De ez csak egyet bizonyít a zsidó közvélemény előtt. Azt, hogy a „Hoemesz” galádsága égbekiáltó gonoszúság méltatlanná teszi arra, hogy az ortodox védelmezője legyen. De még egyetlen zsidó sem, mert bitorolja ezt a szép héber szót, hogy Hoemesz. A séker, a hazugság, a rágalmozás, a legendokabb iskolapédádák szolgáltatta ezeti a hamis cikket is, amellyel rajtuk ekart úlni. S hogy mennyire önmagán ütött, mennyire síját kis és meg nem lévő nimbuszát rontotta le véglegesen, annak fényes bizonyítéka, tanujele és örök időkre szóló gránitfal is szilárdaból kézzelfogható jelei, a satu-marei hitközség hivatalos nyilatkozata, amely következőkben adunk.

vatalos uton kellene eljárunk f. évi július hó 6-iki számában hitközségünkkel kapcsolatban megjelent és nyilván téves információk alapuló cikke miatt, azonban ennek dacára, a képviselőtestület a zsidóság nehéz helyzete miatt előlotti minden polemikától így tehát a „HOEMESZ” által közölt nyiltiltéri cikk nem az autentikus hitközségi előljáráóságától származik.

Ezen alkalommal azonban b figyelmükbe ajánljuk, hogy ugy amint Önöknek is rosszul esik, ha nehézményezett tónusban írt cikkeket jelennek meg Önökről, mi is elvárjuk Önöktől, hogy a mai időnek megfelelően a helyzet magaslátára emelkednek és a zsidóság érdekelt sértő közleményektől tartózkodni fognak.

Kiváló tisztelettel:
a satu-marei aut. ort. izr. hitközség előljáráóság nevében
Rosenberg Sámuel s. k.
hitk. alelnök.

Természetesen ezek után megfelelő lépések következnek „ismeretlen lettek” ellen, akik az egész támadást ismencsallták. Valamint a lap ellen is eljárunk, amikor a lörvényes fórumok előtt kell igazolnia, hogy kik adták le a nyilatkozatot és milyen alapon közölte azt a nyiltiltérben. Nem fogjuk engedni, hogy e rovat általa vélt fedezéki odjába bujjon el.

Legyen egy kis enyhe momentó azoknak a hivatalos köröknek, akik a Hoemesz mögött állnak. Jó lesz vigyázni, mert ha így halad a hoemesz, azokra is sarat freccsent, akik eddig szentimentáltak.

Vásárlásnál hivatkozzon a „Népünk“-re

Paul Zsolnay tiltakozik zsidó volta ellen. Berlinből jelenik: Néclapok nemrégén kikezdték Paul Zsolnayt, a budapesti származású *Das Tagebuch* könyvtelátót is. Paul Zsolnay erre nyilatkozatot adott a lapoknak, melyben kijelenti, hogy a bojkottált zsidó írókat ő is indexre tette s már hosszabb idő óta nem ad ki „zsidó” műveket. Különbön pedig kikéri magának, hogy zsidónak nevezék, mert ő már 9 évvel ezelől álltért az evangélikus hitre, sőt az egyháznál ő gond roki, vagyis „gábbb” írtatit is beölt s így az ellene emelt vádak minden alapot nélkülöznek. Érdekes, hogy Paul Zsolnay, nemcsak jó zsidó szülök gyermeke, hanem veje Gustáv

Comunita'ea Eoreo Ortodoxa, Satu-Mare.
No. 229-1934. Satu-Mare, 1934 aug. 28.
A „Népünk” tekintetes Szerkesztőségének Oradea.

Hivatkozással f. hó 20-iki kelettel hozzánk intézett b. levelükre, ugyszintén lapjuk f. hó 24-iki számában hozzánk adressált nyilt kérdéskültre, amelyben felvilágosítást kérnek fölünk arra vonatkozólag, hogy vajlon a „Hoemesz” e héttlap 32. számában Önök ellen megjelent nyiltiltéri támadás hitközségünk vezetőségének hivatalos állásfoglalásából származott-e, vagy sem, van szerencsénk értesíteni, hogy habár képviselőtestületünk ülésén elhangzott ugyan oly javaslatok is, mely szerint a „NÉPUNK” ellen hi-

Bucusu a nagyapámtól

Nagyt csörröven recsent, reped egy ablaklába, egy eltévedt lapda taláta szíven, s mi nem sokkal később megszéppen állottunk a szigoru apai tekintély előtt.
Máskor imádkozásra sorakóztak bennünket, fiukat, lányokat kivétel nélkül, s mi vágyakozva nézegettünk az ablakon át olyan szerencsés gyerekekre, akiknek apja nem imádkoztat boldog szombal délutánokon, mint a mi apánk.
Ellenkezni azonban nem mertünk. Ellen-szegülést nem ismertünk az apai szó, az apai tekintély előtt.
Talan az apai szij is közrejátszott ebben a dologban

Azóta valami jótét lélek feltalálta a hőzen-trágrát a szij helyett, s lehet, hogy ezért is lanyhult el az apai tekintély.

A mi időnkben azonban még szilárdan tartotta magát tekintély és nadrágszij

Három generációt ért meg. Egy évszázad suhant át beszédén.
— A szabadságban, negyvennyolcban ringatták az én bölcsöm, szokta volt mondogatni. S bizony mindenképen igazat szől. Igazat, a szabadság harccal is, hisz

egész lénye a megietesült szabadsár, függetlenség, szeretet, a meghálást, megalázkodást és megalakúvást nem ismerés, és igazat szől a rengővel is, akkor még rengő volt divatban, ami rengette ringatta, dobla ki magából egy másútan a gyerekeket, nem ugy mint a mai jó mély angol gyerekkocsi, ami féltékenyen süllyeszli magába az Egykét.

A hatvanas évek végén, vagy telán a hetvenes években, amikor tanítóskodtam . . . em lékezettelt előtlünk jótíz elbeszéléseiben fiatal koráról, és megjelentek és eldühütrögtek előtlünk: a Hatvanas évek, a Hetvenes évek, a Nyolcvanas évek, amik után elnyilt szemekkel bámulunk. Akkor is voltak évek? hatvanasok, nyolcvanasok, csakugy, mint most, akkor is? amikor mi a világon se voltunk? Mi ugy éreztük, hogy kis életünknek nincs kezdete és nincs vége. Mi öbktől fogva születünk.

Füzlünk is ilyen kérdéseket beszédjéhez: . . . és apa kérem, . . . és nagyapa kérem (két generáció ért fel egyszerre a lérdéig, mert bár az idősebb gyerekek kezdtek leállítani az első unokákat lérdéi elé, még mindig került gyerek a saját bölcsőibe is) . . . és nagyapa kérem, hol voltam én! akkor? Szeretlül volna ugyanis, ha rólnk is beszél valamit azokból a dübörgő hatvanas, nyolcvanas évekből. . . .

De azután, hogy egyre nőtlünk, s az élet küzdelmeiben kérgesedelt meg a szívünk, már

Mahlernek, az elhalt nagy zsidó muzsikuskak. Most meglagadja zsidó rokonait, sőt a náci-irodalom legnagyobb szeméjét is kiadja, csakhogy „gleichschaltoljs” magát.

— Héber tanítóképző Cernăuțiában. Közel egy évizede annak, hogy egész Romániában egyedülállóan Cernăuțiában megalakult a tanítóképző, amely számos komoly tanerőt szolgáltatott eddig is a héber nevelés számára. A héber nyelv és zsidó nemzeti ujászületésének szakaszában szinte felmérhetetlen svogátatot tesz ez az intézmény a héber nevelés ügyében. A héber tanítóképző jelenleg Dr. Márk Ióraból szakszerű vezetése alatt áll. Az új szemeszter már október 10-én kezdélté vasi, ajánlatos tehát az érdeklődőknek, hogy mielőbbit jelenlék be résztvételüket, mivel csak korlátozott mértékben állnak helyek rendelkezésre. Havi részvételi díj 300 lei. Jelentkezések esiközbeletők: Prof. dr. Gottlieb Cernăuți Sir. Pop Logotheti 17.

— A klál cionisták viszonya a Mizrachioz és revizionistákhoz. *Jeruzsálem.* — A palesztinai klál cionisták hivatalos organuma: a „Hazioni Haklali”, Salom Schwarz eddigi szerkesztője eltvozása óta, ki igen meleg szimpátiával volt a revizionisták iránt, megváltoztatta hangját és irányát. Egyik legutóbbi számában a klál cionisták B. csoportja palesztinai elnökének Dr. Mossinson fölőlő cikket közöl az általános cionisták viszonyáról a többi cionista pártokhoz. A cikkirő éles kritikát gyakorol a Mizrachi fölött, amely szerint az utóbbi időben kilépési mániába esett. Kilep a Wead Leumiból, kilép Alapokból, s b. A Mizrachinak ez a szakadári politikája — írja Mossinson — inkább egyéni törekvések mintsem felelős pártpolitika jellegével bír. Mossinson még élesebb hangot használ a revizionisták ellen. „A revizionisták — írja — már a Kongresszus és AC. ülés-ein is bebizonyították, hogy rem rendelkeznek sem munkaprogrammal, sem munkaerővel és azt hiszem munkaerővel sem. A revizionisták a konjukuráció élnek. Mint komoly szövetségesek ők nem jöhetnek számításba.” A cikkirő végül a következőkkel fejezi be nyilatkozatát: „A klál-cionisták népünk minden erejét össze akarják fogni az országépítés érdekében. A cionista szervezetben mindenki helye van, természetesen csak a Kongresszus határozatainak teljes elismerése és a legteljesebb fejelem fölletélei mellett.”

— Az új tanévre az összes iskolákhoz közel lekö, igen megbízható és szigoruan orth. család teljes ellátásra fú vagy leány tanulókat jutányosan elállal. **Friedmann Kálmán** Oradea, Sr. Nicu Filipescu (Szarvas u) 7. a.

NETI GLOSSZÁK

A Nauman zsidók gyilkosságára uszítanak

Furcsa hírek jönnek Berlinből. Ezuttal nem a Hiller rezsim tulkapásai, hanem a Nauman-zsidók tettei szomorítanak el bennünket. A Dr. Nauman féle zsidók mentalitását ismeri az olvasó. Ez az esszimiláció a köbön. Asszimiláció az ikszedik halványon. Mert amig „karier” futhatott be egy zsidó németonban, meg lehetett érteni, ha bizonyos egyedek, vagy egész társadalmi rétegek, főleg azok, akik számára előrejutást jelentett a beolvadási tendencia, nem sokat törődtek azzal, hogy mi lesz azzal a zsidó népréteggel, amely hűséges fájához és vallásához. De mióta a hóhér-világ üi orgiált a Rajna partján, azóta is élnek még a csuszó-mászó zsidók eme prototypusai, s ezek vezére a Dr. Nauman. Ez a undok ember legutóbb sürgönyözött a Fűhrernek. Tiltakozik a jelni zsidó világkonferencia megtartása ellen, bejelenti, hogy neki semmi érdeke és semmi része nincsen ebben, mert a „gyógyulási” ő Hitlerékől várja. Mi zsidók adjuk a legnagyobb hősöket, a nagy és bátor teltek reprezentánsait, de adjuk a Naumanokat is. Milyet köphet a Fűhrer, ugys, mint Reichsführer, ugys, mint propaganda őrmester, amikor ezt a táviratot elolvassa. Már ha elolvassa? Mert lehet hogy, illő helyre kerül. A kancellária székfoglalásában. De ez még mind nem elég. A Jüdische Rundschau faksimilében közli egy levelezőlap szövegét, amelyet Dr. Joachim Prinz berlini cionista éreztől rabbi kapott. A „német-zsidók harciakulata” írta alá és ez áll benne: „Napi imám, hogy előjőjön az a nap, amikor hőseink, akiket az antiszemita gyűlölet és a cionista szemtelenség még nem fertőzött meg, megmutilhálták a mi örökkéélő Németonunk iránti olhatatlan szeretetüket. Még egy szó N. . . ellen (Ez Dr. Nauman jeletit), még egy szó az asszimiláció ellen, akkor bandája közepette fogja ellátni golyóink egy pánteken este. Ez a mi ultimátumunk: Vagy 14 napon belül Palesztinába mennék, vagy 25 én elérük szomorú sorsukat.”

— Tehát 40 000 font a rék kutatás céljaira. Zsidó adta, a zsidó egyetemnek, zsidó tudósok számára. És talán onnan fog jönni majd a hír, nem is nagyon sokára, hogy ezt a rettenő beleséget a zsidó orvosok és tudósok legyőzték, ahogy sikerült a vérbajt és más rettenő beleségeket.

40.000 fontos zsidó adomány rák-kutatásra

Tudja a jó Ég! Mi ilyenek vagyunk. Nekünk ne tetszik a Nauman-féle zsidók stílusa és felfogása. „Nekünk” alatt mindazokat a zsidókat értjük, akikbe évezredek óta belelged-

zódott, hogy predeslinációk nem a seb ütés, hanem a seb hegesztés. *Mi nem szurunk és nem vágunk, hanem gyógyítunk.* Példát erre? Csak a legfrissebbel. Csak azt, ami e héten lett aktuális. A Jeruzsálemi héber egyetem kuratóriuma Zürichben ülésezett. Elhatározták, hogy tanszéket állítanak fel, a modern lörénelem, fizikai-kémia, pszichologia s a pszichopatologia tanulmányozására. — Azokat még nem jelölték ki, akiket ezekre a tanszékekre meghívának. Ezuttal alaposan meglárgyalták azt a kérdést, amely azzal merült fel, hogy egy névtelen adekózó 40.000 fontot adott (cikta 25 millió lei), hogy abból egy rák-kutató intézetet állítsanak fel a Jeruzsálemi egyetemen. Kiküldöttek egy bizottságot, hogy a kérdést meglárgyalják és megoldják. A bizottság tagjai: dr. Weizman, dr. Magnes, dr. Salaman és dr. Libnan.

Tehát 40 000 font a rék kutatás céljaira. Zsidó adta, a zsidó egyetemnek, zsidó tudósok számára. És talán onnan fog jönni majd a hír, nem is nagyon sokára, hogy ezt a rettenő beleséget a zsidó orvosok és tudósok legyőzték, ahogy sikerült a vérbajt és más rettenő beleségeket.

Rabbik, akiket ideiglenes bizottságok választanak

Nem nevezük meg, mert olvasóink amugy is tudják, hogy kikre célozunk. De ők csinálták az iskolát, amely odavezet, hogy a zsidó tömegek még rabbijaikat sem választathadják szabadon. Nemrégiben Erdélyben történtek hasonló esetek, most meg Radauztól jön a hír. Röviden a következő: bizonyos körök elintézik a minisiterumban, hogy egy comista intermarat nevezzenek ki. Amikor ez meg van, akkor az általuk protegált rabbit meghívják a rabbiszékre és az el is foglalja. Amikor a közönség felocsudik ráról a rabbi. Radauz innen messzi van és nem ismerhetjük az ügy

összes rugóit. Lehet az is, hogy az ujonnan választott rabbi személye szimpatikus a zsidó népközönség előtt. De az is lehet, hogy nem. Meglörténhet, hogy 90%-ban ellene vannak, csak az a néhány ember szereti és óhajja, akik meghívták. De bárhogyan is álljon az ügy, az elv a fontos. *Hogy nem lehet rendszeresíteni azt, hogy Bucuresztben döntsét el, ki legyen a rabbi és ki a hitközségi elnök.* Ha így haladunk tovább, akkor előjön az idő, amikor a saktert is fentről nevezik ki, meg valamennyi egyházi funkcionáriust. Sőt még azt is hogy kit mikor hívjanak fel a Tórához. És zsidó életünk rányomja bélyegét a „hivatalos hatalom”, amely kinövést nem is hatóságokunk, hanem magunknak köszönhetjük. Az állami apparatus, szívesen nem törődik a zsidók egymástólzöttli háborújával. De ha mi magunk nem nyugszunk, mi magunk ágálunk és harcolunk azért, hogy autonómánk megszűnjék, akkor ők sem lehetnek egyebet, n inl hogy eleget tesznek ebbeli kívánságunknak.

Tegnap Radauzban és Careiben törtélt. Holnap meglnt másul. Hova vezethet ez? Csak az általános zsidó eika és közmorál teljes és végleges lezüléséhez.

Ujabb rabbiválasztás Careiben

Nem lehet ezt egyszerű tudósításnak adni, mert nem tud képet alkotni az olvasó, ha csak mint „egyszerű tudósítás-t” olvassa. Képet kell rajzolni erről. Egy kor és körképet, amelyet carei orth. hitközség tüköz vissza. Amint tudjuk, már választottak rabbilt Horovitz Ábis személyében. De ebbe a satu-marei lörábbi nem nyugodott bele. Törvény ide, törvény oda, nem megy másképp, csak az ő akaratát kell érvényesütlőn. Akárhogyan, akárminek és akárkinek arán is. Ezért egyszerűen nem vették tudomásul, hogy van lörábbi. Csak az lesz, akit

mint kicsi korukban az Atyai tekintély előtt. Imádkoztak buzgón, his diákok lettek újra a nagyobbik infeti fejével a kisebbnek, mint hejdan, ugy-nazzal a mozdulattal.

— És ezt mind te toldad onnan fentről, nad-régszj nélkül.
Tudnak mi? — néztél győzelmesen a körülállókra, mert csak egyre voltál büszke: a Tudásra, amit gyerekeidbe átlplántál, és egynek volt előlted tekintélye: a Befűtnek.

Hiba nélkül tudtak, nem hoztak szégyenlősz fejedre, amint az Urísten jobbán állva halgattad őket.

— Nem palotát és kincseket, nem ez volt az Életem célja és értelme, hanem annál többet. . . . Egy csomó bezárt és titokzatos külön világot hagytam hátra e véreből való iskolában, a ti személyeitekben, egy csomó Életem, amire mindig büszke voltam. Büszke voltam rátok, erre a sok-sok külön világra és dobogó szívetekben, arcotok vonásában lakozó Isten-ségekre, amelyek termőfaja voltam.

— Ezeket hagytam, lerjesztette fölünk láthatatlan karjaít, mint amikor péntek este szokott megáldani és nyolc napra Atyai hatalmával ismét egybetérlet bennünkét.

— És mi szíventalálva, meglrettenve állottunk sorfalat.

A fiuk hangosan és hiba nélkül imádkoztak, egymást szinte fölletálva, csakugy

amikor leszál az este, örömmel keresi fel kis otthonát, Berl, a teherbordó.

— A falnál — a két ablak között — egy asztalka áll. Csak két jó lába van, a másik kettőt egyszerű fahasáb helyettesíti, amelyek télviz idején sokszor nyomtalanul eltűnedeznek. Berl ugy véli, hogy megáll ez a két jó lábán is, ha a falhoz támaszlják. És meg is áll, amikor megpróbálják.

Három szék is van a szobában. Egyiknek sincsen lámlája. Azok is áldozatul estek a legutóbbi hideg télnek, két úgy is áll a szobában. Az ágyakon rongyok. Ezeket Berl párnának és terítőnek nevezi. Egy ládán pedig más rongyok. Ezeket meg „fehéreműtnek” csufolja. Berl örökké jólvedű. Minek nekem több — ha élek.

Négy gyermeke van. Kellő vele alszik az ő ágyában, kellő meg az anyjukkal. — A gyereket — mondja Berl — ezek az én örömeim. Az igaz, hogy sokba kerülnek, de amikor este hazajövök, szívem szerint bolondozhatok velük. Hét gyermekből maradt élve ez a négy. Három kinn fekszik a temetőben. Ezeket meghaltának gondol — de különben? Mi hiányzik Berlinke a teherbordó Berlinke?

Felcséggével nincsen megelégedve. Folyton sir és panaszkodik — Mi akar? — kérdi önmagától. Szerződést kötött telán az Öbökkévalóval? Le van neki talán kötelezve? Felesésem semmihez sem ért — így nyíla kozik gyakran. — Siratáosszony lett talán belőle? Amikor

6 akar. És ezért hónapokig nincs husvágás, egyik lefújja a másik sakkerét, nincs hus és sokszor a bábosz asztlán nincs kenyér sem. De mit kenyér? A szegény hitközségi tag kenyere, mindenszori kenyere, amikor a fontos csak egy, hogy annak legyen kenyere, amit Szatmáren elhatároznak. A legutóbbi vasárnap választás volt. Rebbiválasztás, ki tudná megmondani, hogy hanyadik az utóbbi időben? Két jelölt. Egy fiktív és egy kedvenc. A fiktív Rubin Aser Oradnáról. A „valódi” Grosz Sámuel berbesi rabbi. Utóbbi természetesen a salomereit „favorit” és közeli rokon. E csoda történet. Nagy csoda. Hiba a hitközség nagy zömének tiltakozása. A favorit győz. Meri így kívánja a nagy csodatévő, akinek csodatételére még a vakok és békák is felvonnak szavazásra. Most ezután van rabbi börtön Careiben. Maholnap minden egyes hitközségi tagnak lesz egy külön rabbija. Egy kedvenc. Egy dédelgetett kicsi, aki vezekedni fog a földivel, a hivatással...

Miközben? Miközben a hitközség adósát egy millió lefelé növekedtek. Miközben a hitközség árva és özvegy hitelezői éheznek. Tönkremegy a zsidó méhészet. Boállitárak egy nem zsidó. Tönkremegy a zsidó pák, mert „hajás”nak merészel lenni. Tönkremegy a zsidó presztizs a hatóságok előtt is, mert hiszen előző rendkörön áll állandóan a templom előtt és templomban.

A péntek esti lecho-dodi idején ostromlott várhoz hasonlít a templom. Ahol „elleneség” lohadásának az Urhoz. És lövésztűk rendkörön. Rendőrszemenek, nehogy a „szombat szentségére” a templom villanyhálókat elvághassanak. Erős készültség. Talán kivont kardok is? Megöltött kerabélyok. Meri nekik rabbi kell. Nem egy rabbi, hanem kettő, három, tíz, húsz, sok...

Csendélet a carei zsidó utcákban. Micsoda trónjátja a sorsnak. Nem elég a nagy nyomorúság, a cöressz, ami a balhoszok között dúl, még ez is hozzá... M. Saplonca. Azután felajánlása a rabbiszéknek mindenfelé. A már betöltött rabbiszéknek. A saceni (Székelyhid) főrabbi el fogadja, de a főnőrkés kérdésén megbukik a terv. Azt kívánja, hogy előre kimondják, hogy fia rabbitörvén várománya. Nem megy. Erre jön még egy néhány. Majd végül a Berbesi. Most vasárnap jött. Jött és győzött. Őt győzték, csak a zsidó is meg nem bírja már. Mi ájlik hogy nem bírja. Csak könnyeket csal elő minden jóérzésű zsidóban ez a chülul hasém. A nyelvet — féjdelom — rabbi inasának. Akikre fel kellene tekintelnünk. Nem pedig lefelé. Meri nem képviselik az igazt elikát. Kenyérharc ez. Botányos asszisztenciával.

Zsidó testvéreink, mi lesz ezután? Mi lesz Careiben és mi lesz ezzel az iskolával? Amelyet ők honosítottak meg? Nevelni kellene, ha

hi nem volna annyira szomorú és tragikus. Ez a rabbi invázió Careiben. Ez a for-harc, egy rabbiállam körül.

Véres harcok az „illegális” bevándorlás körül

Jeruzsálem. — Hirt adunk arról, hogy az arab ifjúság körében önkéntes védőrségek keletkeztek a palestinai határok őrzésére az illegális zsidó bevándorlás megakadályozása céljából. Beszámoltunk azokról az atrocitásokról is, amelyeket ezek az arab szabadseregű zsidó lakosság körében és az illegális bevándorlók ellen elkövettek az erőszakon, rablison és provokációra keresik egészen a véres kiengesztelésig. — A zsidó ifjúság természetesen nem nézhetette telenül, hogy a tömeges arab bevándorlás mellett, mint jufalás csendőrkéze a szorvasosan érkező zsidó bevándorlót és ellenakcióit kezdeményezték az illegális arab bevándorlók ellen. A zsidó védőrségek munkájukat is megvált ez eredménye, mert a Haurauból érkező arab munkások egy nagy csoportját értek leltan az illegális határlépcsén.

— **Széfér Thóra** (magánulajdon, elhelyezve az oradei ort. nagylempóban) kiformájú, késér, nemrég átdolgozva és ellenőrizve, olcsón eladó készpénzért. Magánulajdon, elhelyezve, vidéki templomnak, vagy kisebb egyetemen különböző alkalmas. Felvilágosítást ad: Róth, Str. Eliade Rádulescu (Pát-ucca) 27. sz.

— **Salamoni ítélet.** A szombati dohányzást a vallás parancsa tilja. Tel Avivban az ortodoxok szigorúan őrködnek a vallás parancsának betartása fölött s nem egyszer megtiltják, hogy hívek a szájából a cigarettát annak, aki szombaton a nyit ucin rá mer gyujtani. Egy ilyen utcai incidens, amelybe a rendőrök is beavatkoztak, bíróság elé került, s az angol bíró bícs, majdnem valamoni ítéletében kimondta, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy a maga módján biztoson helyet maga számára a paradicsomban, de nem szabad egyetlen polgárnak sem a szájából kiűlni a cigarettát s ezáltal megmenteni őt a pokoltól”.

Befizelőid, hogy a legjobban megszervezett kirándulások és utazások Palestinába, Sirlába, Egyiptomba és a közelbeli többi országba a

ZION-LLOYD által történnek meg.

Teljes, ha valamilyen információ, utbiztosítást akar, úgy forduljon bizalommal a M. Jampolski vezetés alatt álló

ZION-LLOYD-hoz

BUCUREȘTI, calea Victoriei 33 (Casa Frascati) Telefon 3.69.13.

az ágy! Vége a világnak. A reánk kszabott rossz sors érte utól az ágyat. Minek ez a nagy jafajlás?

Bassja egyában felvilágosít. Lassankint megnyugszik. Azon gondolkodik, miképen lehetne segíteni a dolgon. — Nem veszünk a gyerekeinket új cipőt, az első pénzen ágyat veszünk. Vagy talán lehet még az ösrelőri ágyon segíteni? Eyyelőre a két gysszékkel a földön fog aludni. Más kul nincsen. De miért röhög ez a Berl még mindig?

— Ha majd relány újszakán át a nedves földön fogsz hengeregni, elmegy majd a kedved a nevetéstől. — mormolja akaratlannul.

— Nahát?! Berl a hordár a földön fog aludni, — kiáltja hangosan neelve. Gyerekek, hozzátok a szalmazsákokot.

Bassja saját ágára mutat és így szól:

— Ott fogsz majd aludni!

— Nam fekszem egy nő ágába — viccel Berl. Megfogja a szalmazsákokat, de Bassja elhibe áll és hiáltozik: Azt mondtam; nem és ennél maradunk.

— Jó, jó, majd a csupasz földön fogok aludni — és előveszi a kabálját.

— Ezt nem teszed meg — hiáltozza Bassja magánkívül és fenyegetőzve feléje indul. Arca kipirul, csillognak szemek. Berl csodálkozó szemmel néz rája — Így nézelt ki tiz esztendővel ezelőtt — gondolja és mosolyog. — S-ép kis feleségem — szól és átakarja ölni.

De ő azt hiszi, hogy ismét csak gonyolódni akar vele, eldobja magától és hozzátát ágya rendezéséhez. Berl kihalozza a pillanat lehetőségét és rádobja magát a szalmazsákra.

— Halló, gyerekek, gyerekek aludni — kiáltja.

— Az ágyba fektüdj! — mondja Bassja.

— Holnap — és nevet hozzá.

— Azt mondom; az ágyba veletek!

— Eszem ágába sincs — mondja nyugodtan.

— No várj csak! — ordítja már Bassja és elkezdli saját ágyát a lábóval rugdosni. Addig rugja, amíg ez össze nem törik.

Berl és a gyerekek odasielnek hozzá. Bassja magánkívül van. Dühösen tapos a deszkákon, amíg egész egy romokban hever. Berl igyekszik vissz tartani, megnyugtítani, de ki-sziklja magát kezet közül. De szorosan fogja. Bassja hara, ni akar. — Bassja — kiáltja ijedten — mi történt veled?...

Lassan magához tér. Kimerülten terül el a szalmazsákon. S emeből a könnyek patak-zanak. A gyerekek is sírni kezdenek. Berl aggódóan néz rá, — Bassja ne sírj — és hangja reszket.

— Bassja — mondja neki gyöngéden — meghalodottan néz rá, és érzi, hogy szemel megnevésednek. Nagy könnyek folynak szeméből.

Igy történt, hogy Berl mégis sírt...

HIREK

A „Népünk” cikkeinek utánnyomását csatlak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Elul 20, augusztus 31.
Szombat: Elul 21, szeptember 1.

Heti szidra: חמשה עשר
Heti háflóra: קטן חמשה

Szombat kezdete:

Üzlet bezárás 7.00
gyertyagyújtás 7.05
Isteniszület kezdete 7.10
Szombat befejezése 8.10
Perek 3-4. 7.10 p.p.e

Egy elkeseredett mizrachista barátomhoz!

Mindenre emlékszem! Emlékszem, amikor Ché-zebe lelték, amióta a K. K. L. perselyi hadsáza velted. Emlékszem, amióta nyílvánosan megszegényteltek, mert oltaját a tengerbe dobta. Emlékszem, hogy ez a rebbi utó megjelölés egy barátom keztem meg arról, hogy határoznak lenni, mert zsidó nemzeti egységnek valótlan magad. De mirha ma történt volna, ugy emlékszem arra, hogy nyilvánosan do-ban mutatni rád a More d'usre, hogy Te vagy az Erre Rav utója, mert nem veled alá magad a nagy Csovek iszujának és megszeledt mizrachista lenni. Igazdán van abban is, hogy ma kivételül, ha egy cigarettát jelenkezni megérkező, hiszen már nemcsak 35, hanem 45 is elmulhat! Sőt igazdát neved abban is, hogy meg a sejtj egyécsélet sem méltánvolja eddigi munkáid és ha egy certifikát mizrachista jelenkezik, aki a Poel Hamizrachichoz csatlakozik, ugy azt minden tekintetben előnyben részesílik.

Ne gondolj kedves Chaver, hogy ez másúlt más-ként van! Igy van ez most mindről, nálunk is, máshol is, a harmadiknál is és ne haragúdi, de megmondhatom őszintén ennek egyesgyedül — nem más — csak Te vagy az oka.

Koncedálom, hogy azok, akik a Mizrachit megala-tiltolták, egész más okból és célul csatlakoztak, mint amily elvet ma a Hapoei Hamizrachit követel. Ha a mi őregjünk feltámadnának és a Poel Hamizrachit — mint a reánk oktroált ifjúságot — megkínálték, vissza fektetnék a sírjukba, De ki ennek az oka? Kedves Chaver! Senki más, csak egyesgyedül Tel.

Te vagy az oka kedves Chaver, hogy 20-25 évi ciorisla munka után kinyitni a hűvös levelet jelentkezik. Te vagy az oka, hogy Neked Erec Izrahilba be-jutnod nem szabad, sőt meg anyi sem juthat oszlyé-redűl mint Mojshe Rebeuonak, hogy azt egy tu-zista vizuálmal megtekinthesd, miután a Grünbaumok zisrael Neked kell lenni a „Mise M dbar”-nak. Te Hamizrachit, Te vagy az oka... s.b., s.b. Mindennek egyesgyedül Te vagy az oka.

Hogy miért kedves Chaver? Meri Te voltál az, aki dolgozott, Te voltál az, akinek vezetése állt ezek az ifjak nagyra nőttek. Te voltál az, aki békét hirdet téi eddig, amíg ellenfeleid igyekeztek a talajt a lábod alól kivonni. Ma éke Te munkálkodásod révén nagyra nőttek, ezen előbbiek és Tegeid kineveltek.

De Te vagy az oka annak, hogy ezek az emberek egyedül és akaratuk szerint gazdálkodnak, mert Te a béke jelszavaddal visszavonultál nem akarsz elvár-száddal vitába bocsátkozni, magukra hagyod őket és megengeded, hogy saját belátiásuk szerinti cselekedjenek.

Vedd elő régi lelkesedésedet! Léssál ujból munkához! Most több dolgod van, mint ezelőtt volt. Amíg régen csak a paragon heverő földet kellett munká-lnod, most a kicsirázott magvak veszélyeztető dudák kigyomlálásának munkáját kell végeznöd! Légy erélyes, állj a porondra! Kinek van anyi mulja és jó véje kockára téve, mint Neked? Ezek az új emberek csak azért hangosak, mert muljukat eskorják lekarni, ezért hódolnak be mindenhol ottan, ahol érvényesül-süket vélik. Ne bizakodj reájuk! Te vagy ez, akinek véleménye van. Neked van mulaid és csak Neked van vesztési valód.

Kedves Chaver! egyedül lenésom, ami bitos eredményel jár. Vedd elő a gyomlólo kézi, léssál ujból munkához, légy aktív és megéled, hogy az ősz-szes ellenfeleid kapitulálni fognak földed, minden fóra fordul, Hazorim b'dina, b'rina jkora... (b.s.)

— **Egy angol, aki jidisül és héberül beszél.** Londonban a napokban halt meg Thomas Evenson nyugalmazottrendőrgyőzgető, aki 26 éven keresztül vezette a Leuran streeti kerület rendőrlőveletét. Evenson hírhét keresztény létele rendőrlőveletben beszélő jidis és héber nyelvvel, amit folyékonyan beszélt. Jidis és héber nyelvvel a kény-fisútan magányszolgálatból sajátított el. Most 81 éves és a proféták írásait kiválóly ismerte. Ugyancsak alapos ismerője volt a Talmudnak. Nyugalmazása után igen gyakran tartott zsidó körökben előadást. Halálát London East End környékén nagy részvét kísérte. Hogy az angol rendőrgyőzgető miért viseltett oly különböző elismeréssel a zsidó vallás, nyelv és tanítások iránt, erre nézve senki sem tud felvilágosítással szolgálni.

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
ugy kérje minden posztókereskedésben
csakis a

TELLMANN VILMOS és TÁRSAI RT.

brasovi posztógyár által gyártott
kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!

Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár
termelkei sem mulják fel!

Váltsa meg újévi üdvözlését a „Népünk” ujján!

— **Tömegesen térnek vissza a zsidósághoz a portugál mara-musok.** A Portóban megjelenő „Halaod” (Fákly) című zsidó újság rendszere, tudósításokban szomat be-az a zsidó „misszionarusk” tevékenységéről, akik szóra járják a portugál helységeket és felváltják, hogy visszatérítsék a marrusokat egykori hitközbe — a zsidó valláshoz. Az egyik ilyen tudósításból visszatér az alábbiak: — „Az emulit és oktobereben Moises Brito Abrenes, egy zsidó misszionarusk, Tragos Moles be utazott, ahol már számos marrusos tart rá, pontosan a legforgalmasabb munkanapok egyikén. Rabi Abrenes több házban előadásokat és bibliai előadásokat tartott, amely új életre keltette a marrusokban élőket. Az előadások után sok marrusosban zsidó hitközbe-élet alakult. Abrenes ismét Via rinoba utazott, ahol 2 zsidó iskolát létesített. Az egyik két leányok számára, amelyet mintegy 20 nőrendőri látogat, a másik két fiúk részére, amelyeket szintén ebben látogatott. Az előadások során, amelyet részint héberül, részint portugál nyelven tartott, 80 személy vett részt. Abrenesnek zsidó újság, az „Halaod”-nak is kért meg fel a portugál zsidó utóélet, a marrusokat és vezetni őket vis a Ábrahám felé.”

— **Jakob Rimon Mizrachista vezér nyílt levele a Hapoei Hamizrachichoz.** Jeruzsálem. — A Mizrachit világszervezet és a Hapoei Hamizrachit között már hosszabb idő óta ellentétek keletkeztek. Az ellentétek kiéleződésére az adott okot, hogy a Hapoei Hamizrachit ellentétben a Mizrachit világszervezet hivatalos politikájával a Hiszladruh baloldali munkásszervezetét támogatja. A Hapoei Hamizrachit ezen az uion lassan teljesen lelért a Mizrachit vallásos ideológiájának gyakorlatáról. A Hapoeinak ezzel a kétféle politikájával foglalkozik a Halor egyik legutóbbi számában **Jakob Rimon**, a volt Hapoei Hamizrachit vezér, aki nyílt levélben szólítja fel a Hapoei Hamizrachit állásfoglalásra. Jakob Rimon kifejti felhívásában, hogy a Hapoei Hamizrachinak eddig az adott **Isfagosult-ágot**, hogy meg-megmentse a **alliaso zsidó munkásifjúságot** a **baloldali eszméktől és megtartotta őket a tradicionális élet számára.** Ezt a szerepet azonban a Hapoei ma már nem tölti be, sőt egyenesen kiszolgálja a baloldálnak a val-lásos ifjúságot. — „Vesse le végre a Hapoei Hamizrachit az álarcot — írja Jakob Rimon —

és mondja meg nyíltan: Mizrachisták e, vagy baloldaliak? — A vallásos zsidó közvélemény tisztán akar végre ebben a kérdésben látni és rem engedheti, hogy a Mizrachit leple alatt baloldali szervezetre tömörüljön a vallásos zsidó munkás ifjúság.”

— **Palesztinába indultak és Spanyolországba érkeztek meg.** Barcelona. — Elvetenült szélhámosoknak esett egy lengyelországi zsidó csoport áldozata. A 30 tagú álló társaság egy genoui utazási iroda utján Palesztinába akart kimeneti és p-ntosan lefekték a társaságnak az ut illem-nyeit, a hajójegy árát stb. Az utazási iroda utnak is indította a 30 tagú csoportot és hosszu utazás után Barcelonában lelte őket le. A rendőrség természetesen ott őriztette vette valamennyit, mert vízum nélkül lépték át a halárt. Miután azonban kiderült, hogy hibáju-kon kívül szélhámosok áldozatai lettek, sza-badlábr helyezték őket. A szerencsétlen embe-rek egyelőre nem tudnak mit kezdeni szabad-ságukkal, mert minden vagyonukból ki vannak fosztva és kétségbeesztő nyomor és nincstelen-ség között élnek.

— **Zsidóellenes zavargások egy litván városkában.** Koonó. Csütörtökön este Schaulen litván városkában zsidóellenes za-vargások voltak, amelyek során nyolc zsidó polgár kézzurásoktól és követ való dobálá-soktól súlyosan megsebesült. Ezek közül ötöt súlyos állapotban kellett kórházba szállítani. Az előző nap este én az egyik litván gyógy-szerész házába elgyedelt egy zsidó kereske-dővel és a vita verekedéssé fajult, amelynek során a gyógyszerész megsebesült. Állítólag ez ez esemény robbantotta ki a zavargásokat. A litvánok egy csoportja csütörtökön este be-hatolt egy zsidó házba és megmádkta a jelenveket, ugyanakkor a városi parkban is többben megtámadták az ott tartózkodó zsidó-kat. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított az ügyben.

menorák gyertyátartók, serteszek, 11 evészeközök, Templomi kegy-szerek, bármily művészi kivitelben leg-olcsóbb árban.

Gyártása és eladása:

„Tacamul” ezüstáru gyárban
CLUJ, Strada Gen. Neulcea No. 6

Látogassa meg Bucurestiben a „Luvru” Szállodát

Str. Carol No. 4 (szemben a posta központtal) — Telefon 307.92.

Teljesen újformán átépítve, a legmodernebb kényelem. — Szobák már 80 leltől kezdve. — Telefon — Fűrdő — Hideg-meleg víz.

